

Πλατής - Αναστασιάδης & Συνεργάτες

Η συνεργαζόμενη δικηγορική εταιρία
με την ΕΥ Ελλάδος

Κανονισμός (ΕΕ) 2022/858 για τις Υποδομές της Αγοράς που βασίζονται στην Τεχνολογία Κατανεμημένου Καθολικού

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/858 σχετικά με τις υποδομές της αγοράς τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού («Distributed Ledger Technology» ή «DLT») καθορίζει ένα πιλοτικό καθεστώς για τη ρύθμιση των κρυπτοστοιχείων που χαρακτηρίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα εντός της Ένωσης καθώς και για τη λειτουργία των υποδομών των χρηματαγορών DLT. Σκοπός του Κανονισμού είναι η διευκόλυνση της διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων DLT στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η διευκόλυνση της ψηφιακής καινοτομίας προς το συμφέρον των καταναλωτών και της αποτελεσματικότητας της αγοράς και της κίνησης με στόχο να τεθεί η ΕΕ στην παγκόσμια πρωτοπορία της ψηφιακής καινοτομίας.

Στις 2 Ιουνίου 2022 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/858 σχετικά με το πιλοτικό καθεστώς για τις υποδομές της αγοράς που βασίζονται σε τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού («DLTR» ή «Κανονισμός»). Η υιοθέτηση του DLTR αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον

ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα του 2020, ενώ έχει ως σκοπό τη διευκόλυνση της ψηφιακής καινοτομίας προς το συμφέρον των καταναλωτών και την αποτελεσματικότητα της σχετικής αγοράς με στόχο να τεθεί η ΕΕ στην παγκόσμια πρωτοπορία της ψηφιακής καινοτομίας.

1. Πλαίσιο και σκοπός

Ο DLTR αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που προκύπτουν από την ψηφιακή αναπαράσταση («tokenization») των χρηματοπιστωτικών μέσων όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την προστασία των επενδυτών, την ακεραιότητα της αγοράς, την κατανάλωση ενέργειας και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Το φαινόμενο της ψηφιακής αναπαράστασης αναφέρεται είτε σε κρυπτοστοιχεία, τα οποία αναπαρίστανται ψηφιακά σε τεχνολογία κατακευκτού καθολικού («DLT»), είτε σε παραδοσιακά χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδονται σε ψηφιακή μορφή μέσω DLT, τα οποία, κατά κανόνα, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΕΕ»).

Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός του DLTR είναι η θέσπιση ενός πιλοτικού καθεστώτος για τις υποδομές της αγοράς που βασίζονται στην τεχνολογία κατακευκτού καθολικού, η δοκιμή των εν λόγω υποδομών, η ανάπτυξη κρυπτοστοιχείων που χαρακτηρίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα και η προώθηση της τεχνολογίας DLT, διατηρώντας παράλληλα ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των επενδυτών, διαφυλάσσοντας την ακεραιότητα της αγοράς, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και διαφάνεια καθώς αποφεύγοντας το ρυθμιστικό αρμπιτράζ και τα κενά ρύθμισης.

2. Αντικείμενο & Πεδίο Εφαρμογής

Ο DLTR καθορίζει το πλαίσιο αδειοδότησης και λειτουργίας των υποδομών της χρηματαγοράς DLT και των διαχειριστών τους, όσον αφορά:

- i) τη χορήγηση και ανάκληση ειδικών αδειών για τη λειτουργία υποδομών της χρηματαγοράς DLT, καθώς και ειδικές εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας και του κανονισμού για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID2/MiFIR), και του Κανονισμού για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR).
- ii) την επιβολή, την τροποποίηση και την ανάκληση αντισταθμιστικών ή διορθωτικών μέτρων,
- iii) τη λειτουργία υποδομών της χρηματαγοράς DLT,
- iv) την εποπτεία των υποδομών της χρηματαγοράς DLT και
- v) τη συνεργασία μεταξύ των διαχειριστών υποδομών της χρηματαγοράς DLT, των αρμόδιων αρχών και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών («ESMA»).

Ο DLTR ορίζει το «κατακευκμένο καθολικό» ως ένα αποθετήριο πληροφοριών που τηρεί αρχεία συναλλαγών και το οποίο μοιράζεται και συγχρονίζεται μεταξύ ενός συνόλου κόμβων δικτύου DLT χρησιμοποιώντας έναν μηχανισμό συναίνεσης.

Στη συνέχεια, τα χρηματοπιστωτικά μέσα DLT, ορίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδονται, καταχωρίζονται, μεταβιβάζονται και αποθηκεύονται με τη χρήση τεχνολογίας κατακευκτού καθολικού.

Επιπλέον, ο DLTR εισάγει τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες υποδομών της χρηματαγοράς DLT («MIS DLT»):

- Πολυμερείς μηχανισμοί διαπραγμάτευσης DLT
- («ΠΜΔ DLT»), πολυμερείς μηχανισμοί διαπραγμάτευσης που εισάγουν προς διαπραγμάτευση μόνο χρηματοπιστωτικά μέσα DLT.
- Συστήματα διακανονισμού DLT («ΣΔΑ DLT»), δηλαδή συστήματα διακανονισμού που διακανονίζουν συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα DLT έναντι πληρωμής ή έναντι παράδοσης.
- Συστήματα διαπραγμάτευσης και διακανονισμού DLT («ΣΔΔ DLT»), δηλαδή MIS DLT που συνδυάζουν υπηρεσίες που εκτελούνται από ΠΜΔ DLT και ΣΔΑ DLT.

Τέλος, το πιλοτικό καθεστώς του DLTR καθορίζει ποιοτικούς περιορισμούς για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, δηλαδή μετοχές, χρεόγραφα, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, και ποσοτικούς περιορισμούς στην αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων που εισάγονται προς διαπραγμάτευση ή καταχωρίζονται σε MI DLT, ενώ επιβάλλει σχετικές υποχρεώσεις στους διαχειριστές τεχνολογιών DLT MI να υπολογίζουν την εν λόγω αξία σε μηνιαία βάση.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κρυπτοστοιχεία που δεν χαρακτηρίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα κατά την έννοια της MiFID II θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του επικείμενου Κανονισμού MiCA.

3. Άδειες

Η λειτουργία ενός δείκτη DLT MI υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση και εποπτεία από την αρμόδια αρχή που ορίζεται από κάθε κράτος μέλος δυνάμει της εθνικής συμπληρωματικής νομοθεσίας. Η άδεια αυτή μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις επενδύσεων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, κεντρικά αποθετήρια τίτλων ή διαχειριστές ρυθμιζόμενων αγορών.

Η σχετική αίτηση θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει το επιχειρηματικό σχέδιο του αιτούντος, τους κανόνες του δείκτη DLT MI, περιγραφή της τεχνολογίας DLT που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις συνολικές ρυθμίσεις ΤΠ και κυβερνοχώρου, τις ρυθμίσεις φύλαξης για τους πελάτες και ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών.

Η ειδική άδεια ισχύει σε ολόκληρη την Ένωση για περίοδο έως έξι ετών από την ημερομηνία έκδοσής της. Στο πλαίσιο της άδειας, οι διαχειριστές υπηρεσιών DLT MIs υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές.

4. Εξαιρέσεις

Το πιλοτικό καθεστώς του DLTR επιτρέπει υπό όρους την προσωρινή εξαίρεση των MIs DLT από ειδικές απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Με τον τρόπο αυτό, οι φορείς εκμετάλλευσης τέτοιων υποδομών έχουν την ευκαιρία να αναπτύσσουν λύσεις για τη διαπραγμάτευση και τον διακανονισμό συναλλαγών σε κρυπτοστοιχεία που χαρακτηρίζονται ως χρηματοπιστωτικά μέσα, σε ένα πιο ευνοϊκό καθεστώς ρύθμισης, χωρίς να αποδυναμώνονται τυχόν υφιστάμενες απαιτήσεις ή διασφαλίσεις που εφαρμόζονται στις παραδοσιακές υποδομές της αγοράς.

Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον κανονισμό, οι MIs DLT υπόκεινται γενικά στη MiFID II και στην CSDR, αλλά μπορούν να ζητήσουν περιορισμένες εξαιρέσεις από ειδικές απαιτήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με τους όρους που συνοδεύουν τις εν λόγω εξαιρέσεις και αντισταθμιστικά μέτρα που διατάσσει η αρμόδια αρχή.

5. Πρόσθετες απαιτήσεις

Ο DLTR προβλέπει επίσης πρόσθετες απαιτήσεις για τους διαχειριστές MIS DLT προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα χρηματοοικονομικά μέσα DLT. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαχειριστές MIS DLT υποχρεούνται, μεταξύ άλλων να:

- καταρτίζουν σαφή και λεπτομερή επιχειρηματικά σχέδια που περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να παρέχουν τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητές τους, τα οποία περιλαμβάνουν περιγραφή του προσωπικού ζωτικής σημασίας τους, τις τεχνικές πτυχές και τη χρήση της τεχνολογίας DLT,
- δημοσιοποιούν επικαιροποιημένη, σαφή και λεπτομερή γραπτή τεκμηρίωση που καθορίζει τους

κανόνες βάσει των οποίων θα λειτουργεί η υποδομή και ο διαχειριστής της, συμπεριλαμβανομένων των όρων που καθορίζουν τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις, τις ευθύνες των διαχειριστών και των μελών, των συμμετεχόντων, των εκδοτών και των πελατών που χρησιμοποιούν την υποδομή της χρηματαγοράς DLT,

- παρέχουν στα μέλη, τους συμμετέχοντες, τους εκδότες και τους πελάτες τους σαφείς και αδιαμφισβήτητες πληροφορίες στον ιστότοπό τους σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διαχειριστές εκτελούν τις λειτουργίες, τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένου του είδους της τεχνολογίας DLT που χρησιμοποιείται,
- διασφαλίζουν ότι οι συνολικές ρυθμίσεις ΤΠ και κυβερνοχώρου που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνολογίας DLT είναι ανάλογες προς τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των επιχειρήσεων τους και διαθέτουν ειδικές διαδικασίες διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου για τους κινδύνους που ενέχουν·
- έχουν θεσπίσει επαρκείς ρυθμίσεις για την πρόληψη της χρήσης κεφαλαίων, εξασφαλίσεων ή χρηματοπιστωτικών μέσων DLT υπό φύλαξη για ίδιο λογαριασμό του φορέα εκμετάλλευσης
- θέτουν σε ισχύ διαφανείς και κατάλληλες ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών, μηχανισμούς για τον χειρισμό των καταγγελιών των πελατών και διαδικασίες αποζημίωσης ή/και επανόρθωσης,
- ευθύνονται έναντι των επενδυτών σε περίπτωση απώλειας κεφαλαίων, απώλειας εξασφαλίσεων, απώλειας χρηματοπιστωτικού μέσου DLT και εγκαθιδρύουν διαφανείς και κατάλληλες ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών,
- διαθέτουν πρόσθετες διασφαλίσεις προληπτικής εποπτείας με τη μορφή ιδίων κεφαλαίων ή ασφαλιστηρίου συμβολαίου,
- επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Αρχές Εποπτείας

Κατά την εφαρμογή του προτύπου DLTR, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις αρχές της τεχνολογικής ουδετερότητας, της αναλογικότητας, των ισότιμων όρων ανταγωνισμού και της «ίδιας δραστηριότητας, ίδιων κινδύνων, ίδιων κανόνων».

Εποπτικός στόχος των παραπάνω είναι η διασφάλιση ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά διαθέτουν το ρυθμιστικό περιθώριο για να καινοτομούν, ενώ ευθυγραμμίζονται με τις αξίες της διαφάνειας, της ακριβοδικίας, της σταθερότητας, της προστασίας των επενδυτών, της λογοδοσίας και της ακεραιότητας της αγοράς καθώς και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

7. Επόμενα βήματα

Ο Κανονισμός θα τεθεί σε ισχύ στις 22 Ιουνίου 2022 και θα εφαρμοστεί εν μέρει από τις 23 Μαρτίου 2023, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων του 8 § 5, 9 § 5, 10 § 6 (που αφορούν τις Κατευθυντήριες γραμμές Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών σχετικά με τα τυποποιημένα έντυπα και υποδείγματα) και 17 (που αφορά την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014), οι οποίες θα εφαρμοστούν από τις 22 Ιουνίου 2022, και του άρθρου 16 (που αφορά την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014), που θα ισχύσουν αναδρομικά από τις 4 Ιουλίου 2021.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών έχει ήδη ξεκινήσει τη δημόσια διαβούλευση σχετικά με δύο δέσμες κατευθυντήριων γραμμών, καθορίζοντας, αφενός, τις ελάχιστες οδηγίες που θα πρέπει να παρέχουν οι αρμόδιες εθνικές αρχές στους διαχειριστές τεχνολογιών DLT MI για την υποβολή των αιτήσεων τους σε αυτούς και, αφετέρου, τα τυποποιημένα έντυπα, μορφότυπους και υποδείγματα που θα πρέπει να χρησιμοποιούν οι φορείς εκμετάλλευσης MIs DLT MI όταν υποβάλλουν αίτηση ενώπιον των αρμόδιων εθνικών αρχών για τη λειτουργία τέτοιων υποδομών.

Ουσιαστικά, ο DLTR θεσπίζει ένα προσωρινό πιλοτικό καθεστώς για τη ρύθμιση των χρηματοοικονομικών μέσων DLT. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι η κανονιστική εμπειρία, που θα αποκτηθεί από την εφαρμογή του πιλοτικού καθεστώτος DLTR, θα συμβάλλει στον εντοπισμό πιθανών πρακτικών προτάσεων για ένα πιο αναβαθμισμένο και μόνιμο πλαίσιο ρύθμισης που θα διαδεχθεί το DLTR όσον αφορά την έκδοση, τη φύλαξη και την εξυπηρέτηση περιουσιακών στοιχείων, τη διαπραγμάτευση και τον διακανονισμό χρηματοπιστωτικών μέσων DLT.

Ο Κανονισμός είναι διαθέσιμος [εδώ](#).

Οι προτεινόμενες Κατευθυντήριες Γραμμές της ESMA είναι διαθέσιμες [εδώ](#).

Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες, Δικηγορική Εταιρεία

Η Δικηγορική Εταιρεία Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες είναι μέλος του δικτύου EY Law με παρουσία σε 90 χώρες παγκοσμίως και αποτελείται από δυναμικό 3.500+ συνεργατών.

Πιο συγκεκριμένα, είμαστε μία ανεξάρτητη δικηγορική εταιρεία η οποία αποτελείται από 35 δικηγόρους. Η Εταιρεία μας παρέχει νομικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε ένα ευρύ πλαίσιο εμπορικών και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Ιδιαίτερα στη γεωγραφική μας περιφέρεια, έχουμε διαρκή συνεργασία με τις αντίστοιχες δικηγορικές εταιρείες συνεργαζόμενες με την EY, προκειμένου να προσφέρουμε με επαγγελματισμό και συνέπεια υπηρεσίες στους πελάτες μας με διασυννοιακές συναλλαγές.

Η εμπειρία μας, μας επιτρέπει να αντιλαμβανόμαστε καλύτερα τις ανάγκες των πελατών μας και να τους προσφέρουμε ολοκληρωμένες λύσεις που λαμβάνουν υπόψη τους τομείς της λογιστικής, της φορολογίας και των χρηματοοικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Η πρακτική που υιοθετείται από τη Δικηγορική Εταιρεία Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες είναι η έμφαση στην εξεύρεση λύσεων. Συνεργαζόμαστε στενά με τους πελάτες μας προκειμένου να υιοθετήσουμε καινοτόμους και πρακτικούς τρόπους αντιμετώπισης των θεμάτων που τους απασχολούν. Βασική προτεραιότητά μας είναι να βοηθήσουμε τους πελάτες μας να επιτύχουν τους επαγγελματικούς τους στόχους. Η πείρα, η αφοσίωση και ο ενθουσιασμός που μας διακρίνει έχουν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ισχυρού πελατολογίου στο οποίο περιλαμβάνονται εγχώριες και διεθνείς εισηγμένες εταιρείες, εταιρείες Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με θέματα δικαίου και τεχνολογίας, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους:

Ειρηνικό Πλατή

Partner
eirinikos.platis@gr.ey.com

Αντώνιο Μπρούμα

Manager
antonios.broumas@gr.ey.com

στη δικηγορική εταιρεία

Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες

Τηλ.: +30 210 2886 512
Email: platisanastasiadis@gr.ey.com

© 2022
All rights reserved

Η Δικηγορική Εταιρεία Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες συνεργάζεται με την EY.

Εταίροι: Ε. Πλατής και Α. Αναστασιάδης
Ο αριθμός μητρώου της Δικηγορικής Εταιρείας είναι 80240.
Συγκεντρωτικός κατάλογος με όλους τους συνεργάτες μας αποστέλλεται κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Η παρούσα έκδοση περιέχει πληροφορίες σε περιληπτική μορφή και κατά συνέπεια προορίζεται μόνο για γενική πληροφόρηση και καθοδήγηση. Δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως υποκατάστατο μιας λεπτομερούς έρευνας ή της άσκησης επαγγελματικής κρίσης. Ούτε η EYGM Limited, αλλά ούτε κάποιο άλλο μέλος του παγκόσμιου οργανισμού της EY αναλαμβάνει την ευθύνη για οποιαδήποτε τυχόν ζημία σε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί ή απέχει από κάποια ενέργεια, ως αποτέλεσμα χρήσης οποιουδήποτε υλικού αυτής της έκδοσης.
Για οποιοδήποτε συγκεκριμένο θέμα, θα πρέπει να απευθύνεστε στον κατάλληλο σύμβουλο.